

Een onafhankelijke cliëntondersteuner (oco) kan helpen bij het regelen van (de meest passende) zorg en ondersteuning. Uit een onderzoek van Leder(In) - een netwerk voor mensen met een beperking of chronische ziekte - blijkt dat 43% van de respondenten niet bekend is met het bestaan van de oco. Waar komt die onbekendheid vandaan en wat is eraan te doen?

Oco's helpen mensen op alle levensdomeinen

'Het vak onafhankelijke cliëntondersteuner bestaat al heel lang en is vanaf 2015 in de Wmo en Wlz vastgelegd,' zegt Trudy Roffel. Zij is zelf een oco en voorzitter van het bestuur van de BCMB. 'De ondersteuning van een oco mag niet geweigerd worden, maar mensen zijn vaak niet op de hoogte van het bestaan en maken er geen gebruik van.'

Niet 'belangrijk'

De reden dat de oco niet bekend is, is omdat gemeenten deze vorm van ondersteuning vaak niet belangrijk vinden. Trudy: 'De toegang tot een oco is dan bijvoorbeeld slecht geregeld, de dienst valt onder het sociaal wijkteam of een gemeente werkt met vrijwilligers. Ik vind dat dit laatste niet kan, want sommige problematiek vraagt echt om een professionele benadering. Het is ook van belang dat een onafhankelijke persoon meekijkt, die buiten de besluitvorming staat, hoewel een gemeente je wel betaalt. Als oco kijk je domeinoverstijgend

Waar vind je een oco?

- Voor de Wlz vind je een oco via het zorgkantoor.
- Via jouwmetgezel.nl voor mensen met een diagnose autisme én een Wlz-indicatie, en hun naasten.
- Voor de Wmo vind je een oco via de gemeente.
- Bij een oco wordt ook vaak zijn expertise vermeld.
- Oco's zijn onafhankelijk en gratis!

Meer weten?

regelhulp.nl
ocodenktmee.nl
bcmb.nl

naar de levensbrede vraag van de cliënt, breder dan bijvoorbeeld het wijkteam doet. Daarnaast doen wij aan vraagverduidelijking, want veel mensen worstelen met hun vragen. In die zin kunnen we ook preventief veel oplossen, zodat per saldo de zorg minder duur wordt. We helpen mensen op alle levensdomeinen en dat scheelt weer veel energie, zorg en frustraties.'

Bekendheid

De BCMB probeert vanuit haar rol als beroepsvereniging het vak van oco op de kaart te zetten door aandacht te vragen voor het vak en de kwaliteit te bewaken. Op de website van BCMB is een vindplek gecreëerd waar men in de eigen regio een oco kan vinden. Gemeenten maken stappen, vindt Trudy. Zij zijn het belang van een oco wel gaan inzien. 'Ik juich het toe dat gemeenten steeds vaker meer dan één partij contracteren. Dan hebben cliënten keuzevrijheid en vinden zij eerder een oco die ervaring heeft met hun problematiek. Gemeenten moeten dicht bij de burger staan, maar de wet- en regelgeving is inmiddels enorm complex. Ook de zorgvragen zijn complexer geworden, in een wereld met daarnaast personeelsgebrek en vergrijzing. Een oco wordt vaak veel te laat ingeschakeld, pas als de situatie is vastgelopen. Niet dat wij er altijd bij moeten zijn, maar er is een grote groep die de complexiteit niet aankan. Daarom gun ik iedereen een goede oco.'

'Een oco inschakelen scheelt veel energie, zorg en frustraties'

Cijfers uit het rapport

Het rapport *Verschraling zorg tast kwaliteit van leven aan*, van Leder(In), zegt: 'De onafhankelijke cliëntondersteuner is bij iets meer dan de helft van de respondenten bekend. Zij hebben grote behoefte aan meer informatie over de onafhankelijke cliëntondersteuner die kan helpen bij het regelen van (de meest passende) zorg en ondersteuning.'

43 procent van de 580 respondenten uit het rapport is niet op de hoogte, de anderen kennen de oco via het zorgkantoor, de zorgaanbieder of de gemeente. 34 procent is zelf gaan zoeken op internet, of bij belangenbehartigende organisaties zoals SIEN, KansPlus, 2CU, Naar-Keuze of Per Saldo. Een klein deel vindt er één via instanties zoals het ministerie van VWS, wijkteams, cliëntenraden, MantelzorgNL en MEE.

48% van de oco's helpt bij het aanvragen van zorg of bij ondersteuning Wlz. 36% helpt bij het vinden van een zorgaanbieder en/of instelling. 18% helpt bij het aanvragen van aanvullende vergoedingen. 35% helpt bij iets anders.

Download de volledige flyer met kwaliteitseisen van de Expertgroep ASS&VB via autisme.nl of scan de QR-code

Meer info over de NVA-Expertgroep Autisme & Verstandelijke Beperking: autisme.nl of mail naar: expertgroepvb@autisme.nl

* De BCMB is de Beroepsvereniging Cliëntondersteuners voor Mensen met een Beperking. Zij geeft onafhankelijk cliëntondersteuners een stem, vergroot de bekendheid en vindbaarheid en werkt aan een kwalitatief hoogwaardige cliëntondersteuning. Op de website staat een vindplek van cliëntondersteuners.

Een oproep in de Facebook-groep xxx over ervaringen met een oco, leverde onder meer de volgende reacties op.

Ik heb bij Mee/De Wering iemand getroffen waarmee ik heel tevreden ben.
Miriam van Vuuren

Ik heb een aantal maanden geleden om hulp gevraagd bij het zoeken naar een nieuwe geschikte logeerkamer voor mijn zoon. Ik had zelf al gezocht, maar wist niet of ik alles al had gevonden. Mijn oco heeft meegezocht en we kwamen tot dezelfde conclusie: er zijn nauwelijks geschikte plekken voor hem om te logeren. Het was een duidelijke korte hulpvraag. Maar wanneer ik haar weer een keer nodig heb, dan ga ik gewoon om die hulp vragen.
Anoniem

Ik heb een cliëntondersteuner van het zorgkantoor Zilveren Kruis. Zij heeft mij geholpen met het aanvragen van de Wajong en ook met het voorbereiden voor de aanvraag van bewindvoering. Deze maand komt ze op huisbezoek om te kijken naar welke woonvorm het meest geschikt is voor mijn dochter.
Danielle de Rue

Hier helaas de conclusie van de zorginstelling dat het inschakelen van onze fantastische cliëntondersteuner 'verwijderend' werkt. Waar we door cliëntondersteuner worden gezien en begrepen, ziet zorginstelling de oco net zo 'lastig' als dat ze ons zien. Mijn hart huilt...
Anoniem

>> lees verder op pagina 18

Ik werk zelf een halfjaar als oco en ben momenteel bezig met de opleiding bij de BCMB. Mijn werkgever is Thuis in Cliëntondersteuning. Ik heb zelf twee maal via hen een oco gehad en was zeer tevreden. Nu vind ik het heel waardevol om mezelf ook als oco in te zetten. Wat wel interessant is om te weten, is dat er ook gespecialiseerde cliëntondersteuning is. Ook voor autisme zijn er gespecialiseerde oco's.

Esther Wildeman

Ik moet zeggen dat ik mijn eerste positieve ervaring heb gehad met een oco over zaken betreffende de Wlz. Voorheen geen positieve ervaring mee gehad.

Romy Kerstens

Wij hebben een oco van Plus die inmiddels ruim vier jaar betrokken is. We hadden aanvankelijk een woonplek, maar zijn daarin vastgelopen. Daarom is zij weer betrokken. Door haar overvolle agenda en vele taken moeten we lang van tevoren gesprekken aanvragen. Dat is niet altijd eenvoudig. De oco heeft ons ondersteund bij een klachtenprocedure en een klacht bij de inspectie. Dit is in gang gezet, omdat onze ondersteuner ook niet verder komt en vastloopt. De huidige organisatie werkt niet mee bij het zoeken van een vervolgplek en levert geen actuele informatie waar andere zorgaanbieders om vragen. We ervaren ondersteuning van onze oco, maar we ervaren dat zij ook vastloopt binnen de complexe zorgwereld. Dit onder andere door het schrijnende tekort aan geschikte maatwerkplekken en goed gekwalificeerd personeel.

Anoniem

In 2019 is het programma Volwaardig Leven opgestart door de overheid. Een subsidietraject met als doel via pilots een groep van 450 naasten/mensen met een beperking twee jaar lang gespecialiseerde cliëntondersteuning te geven en te kijken wat voor effecten dit had. Effecten op de mensen wie het betreft, onderzoeken hoe deze gespecialiseerde cliëntondersteuning vorm moet krijgen en wat de financiële baten en lasten zijn. Doelgroep was grotendeels en in eerste instantie Wlz-cliënten en hun naasten. De subsidie voor deze pilots is later verlengd naar einde 2023. Vanwege de positieve uitkomsten van deze vijf pilots heeft minister Helder besloten om een vijfjarige subsidie te verstrekken aan één organisatie die de komende jaren de GCO permanent vorm gaat geven en op de kaart gaat zetten.

Wij hebben gespecialiseerde cliëntondersteuning vanuit stichting MEE. Deze kwam vanuit het subsidietraject Volwaardig Leven, wat heeft geleid tot een structureel aanbod voor intensieve Gespecialiseerde Cliëntondersteuning (GCO). De Alliantie Gespecialiseerde Cliëntondersteuning. gaat dit vanaf 1-1-2024 uitvoeren.

Zie artikel achter de QR-code

De diverse organisaties konden zich inschrijven voor deze subsidie en uiteindelijk is er 1 alliantie gevormd: Alliantie Gespecialiseerde Cliëntondersteuning, die bestaat uit:

- Zorgbelang Inclusief
- SCOT
- Clionn
- Zorgbelang Brabant/Zeeland
- Thuis in Cliëntondersteuning

Daarnaast is het doel het aantal cliënten/naasten uit te breiden tot 3000!

Anmelden voor deze GCO via: [jouwmetgezel.nl](https://www.jouwmetgezel.nl)

Carin de Graaf-Rijke